

Интервју: Иван Коматина, директор предузећа „Contango” Круна Шумадије: Како је Рудник постао пример модерног рударства у региону

Вековима је планина Рудник била ослонац српске економије, пре свега због рудника богатог оловом, сребром, бакром и цинком. Тако је и сада, када савремени „Рудник и флотација Рудник” доо представља значајног извозника концентрата.

Након успешне приватизације 2004. године, која је од стране европских званичника проглашена једном од најуспешнијих, од стране предузећа „Contango”, која је део британске компаније „Minesco”, једног од највећих инвеститора у рударску индустрију југоисточне Европе, поново почиње процват ове лепе планине, коју називају круном Шумадије.

— За протеклих 20 година уложили смо преко 20 милиона долара у нову опрему и машине и настављамо да улажемо у модернизацију технике. Наши радници сада раде на најсавременијим рударским машинама које обезбеђују лакши и безбеднији рад. Један од наших главних принципа у пословању је — сте безбедан рад наших радника и ту имамо врло строге критеријуме и контроле — наши радници морају да имају најквалитетнију заштитну опрему. Сви радници су осигурани 24 сата дневно, без обзира на то да ли се налазе на радном месту или не. Организују се бесплатни годишњи медицински прегледи за све запослене: за жене превентивни гинеколошки прегледи, као и ултразвучни преглед дојки и мамографија за старије од 40 година, а за мушкарце превенција рака дебелог црева и уролошки прегледи. Уколико је потребно, фирма има потписан уговор са ВМА о лечењу својих радника — каже Иван Коматина.

Највећи утисак оставља однос власника рудника и запослених. Редовне исплате добрих плата, уз све порезе и доприносе и бенефицирани радни стаж, месечне награде запосленима за допринос производњи, божићне и ускршње новчане награде свим запосленима, годишње награде за најбоље раднике, бесплатна путовања у иностранство за жене.

— Радници знају да цене такав приступ и с пуном пажњом односе се према послу и техници. Недавно смо радили капитални ремонт бункера за руду и каде класификатора у флотацији. Радили смо све сами, без ангажовања подизвођачких фирми; радници су остајали и по 12 сати, јер је рок за завршетак радова био 6 дана. Били су свесни да производња мора што пре да крене и да свака уштеда доноси корист свима. Такође, испричаћу вам један детаљ који много говори о њиховом односу према техници. Прошле године смо, након 30 година, променили велики електромотор на млину у флотацији. Приликом демонтаже, један од радника је снимио на телефон цео процес уз речи: „Е, друже мој стари, оде ти у пензију. Надам се да ће овај нови електромотор да ради као што си ти радио 30 година.”

Не чуди, зато, што су Рудник и флотација Рудник полигон за обуку и усавршавање студената Рударско-геолошког факултета и стручних школа,

као пример одговорног и савременог рударства.

— Рударење на Руднику има вишевековну традицију. Читаве породичне династије рудара радиле су, раде и радиће на Руднику. Врло често се дешава да очеви и синови раде заједно или настављају тамо где су њихови дедови некада радили. Заједнички радни стаж многих породица прелази 200 и више година и ми смо то препознали, па сваке године, на Дан рудара, награђујемо најстарије рударске породице, каже наш саговорник.

Као и у време деспота Стефана Бранковића, Рудник поново почиње да се гради и цвета. Значајним улагањем дела профита компаније обнавља се и модернизује основна школа која слави 161 годину постојања, проширује се и адаптира дејчи вртић, адаптиран је Дом културе који је, са бесплатних 400 манифестација у протеклих 11 година, постао центар културног живота рудничко-таковског краја. Саграђена је Црква Светог Ђорђа, улаже се у локалне путеве и инфраструктуру. Зато се многи млади парови одлучују да се доселе и живе на Руднику.

— Са поносом истичемо да имамо изузетно млад инжењерски руководећи кадар, са просеком од једва нешто више од 30 година. Млади су, након завршетка факултета, препознали перспективу рада и живота на Руднику, као и могућности напредовања и усавршавања у својој професији. Зато смо крајем 2023. године почели да исплаћујемо помоћ свим запосленима при рођењу детета у износу од 100.000 динара. Са поносом истичемо да се за то време родило 27 деце — 8 „рудничких вила” и 19 „рудничких витезова” — каже Коматина.

Али не раде само Рудничани код нас — добар глас се далеко чује, па нам долазе рудари из целе Србије, Македоније, Црне Горе, Босне и Херцеговине. Природна смена кадрова увек оставља могућност за запошљавање нових помоћника рудара, рудара-палилаца, руковалаца рударских машина, електричара, машинаца, флотера. Широко је спектар професија ангажованих код нас, јер савремени приступ рударству и пословању даје могућност рада на различитим позицијама.

Инвестирањем у најсавременије рударске машине, стална геолошка истраживања која обезбеђују стабилан рад наредних деценија и брижљив однос према природи сврставају „Рудник и флотацију Рудник” у ред водећих европских предузећа са светлом перспективом.

– Први смо **рудник** у Србији који је урадио ЕПД (Еколошку декларацију производа), а последње 4 године радимо обрачунае CO₂ отиска са циљем његовог умањења и свођења на минимум. Инвестирали смо у соларну електрану од 1 MW за сопствену потрошњу. Одговорним управљањем отпадом – отпад сматрамо сировином. Оваквим моделом управљања ствара се економска добит и, наравно, уређенији и чистији животни простор. Сав профит од отпада улажемо у социјалне програме за наше запослене. Примена ИМС система од 2013. године и два стандарда у области друштвено одговорног пословања показатељ су пословања на највишем нивоу и у складу са међународним стандардима. Више пута смо награђивани за изванредне резултате у пословању, допринос развоју привреде, безбедност и заштиту на раду, као и за друштвено одговорно пословање – истиче Иван Коматина.

Рудник је повратио епитет прве српске ваздушне бање и значајног дечјег и спортског туристичког центра. Године 2024. проглашен је за предео посебних одлика са специфичним културним, историјским и естетским карактеристикама. Млади људи са породицама све чешће се одлучују за живот на **Руднику** и сигурно је да су „**Рудник и флотација Рудник**“ значајно допринели поновном оживљавању и процвату **Рудника**.

12504437-1

